

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

PREDLAGAM VLADI
Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 1031-281/2013-2

Datum: 9.5.2013

Zadeva: Predlagam.vladi – predlog 4409-136: Pokojnina
ZVEZA: Vaš dopis z dne 24.4.2013

Spoštovani!

Na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti smo prejeli dopis, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, v katerem avtor predlaga, da bi se višina najnižje pokojnine za 40 let delovne dobe zvišala na najmanj 600 evrov, torej nad prag revščine.

V odgovoru na omenjeni predlog vam z vidika veljavne pokojninske in invalidske zakonodaje posredujemo sledeče pojasnilo:

Pokojninsko in invalidsko zavarovanje temelji na zavarovalniškem principu, kar v osnovi pomeni, da je pravica do pokojnine pravica iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki izhaja iz minulega dela in **temelji na prispevkih, plačanih v času aktivne dobe zavarovanca**. Pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja so načeloma odvisne od dolžine trajanja zavarovalne dobe in od višine plač oziroma zavarovalnih osnov, od katerih je zavarovanec plačeval prispevke. Po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju /ZPIZ-2/ (Uradni list RS, št. 96/2012 in 39/2013) se pokojninska osnova, od katere se odmeri starostna in invalidska pokojnina, praviloma določi na podlagi mesečnega povprečja prejetih plač oziroma zavarovalnih osnov, od katerih so bili obračunani prispevki, v katerihkoli zaporednih 24 letih zavarovanja po 1.1.1970, ki so za zavarovanca najugodnejša. V prehodnem obdobju se bo obračunsko obdobje za izračun pokojninske osnove podaljševalo postopoma za eno leto letno, začenši z 19 leti v letu 2013, 20 leti v letu 2014, leta 2018 pa bodo osebi, ki se bo želela upokojiti, pokojnino izračunali na podlagi najugodnejših zaporednih 24 let. Zaradi medsebojne primerljivosti osnov iz prejšnjih let zavarovanja, se le-te pri izračunu pokojninske osnove preračunajo z valorizacijskimi količniki na raven povprečne plače na zaposleno osebo, izplačane za leto 2012. Valorizacijske količnike določa vsako leto na novo minister, pristojen za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

Dodatno je potrebno pojasniti, da bo z novim načinom izračunavanja pokojnine ustavljeno nadaljnje zniževanje višine pokojnin, upokojevcem pa bodo zagotovljene dostojne pokojnine. Hkrati bo v pokojninski sistem vpeljana večja pravičnost v skladu z načelom večje povezanosti vplačil in izplačil. Višina pokojnine bo bolj kot do zdaj odvisna od vplačanih prispevkov, v pokojninsko dobo pa se bodo štela samo obdobja, za katera so bili plačani prispevki.

Višina pokojnine je tako odvisna od **višine pokojninske osnove in višine prispevkov**, ki jih je posameznik vplačeval v sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, pa tudi od **dolžine dopolnjene pokojninske dobe**. Dolžina dopolnjene pokojninske dobe pogojuje višino odstotka, ki se uporabi za odmero starostne pokojnine, le-ta pa se razlikuje glede na spol zavarovanca. Višina vplačanih prispevkov je odvisna od višine osnove, kar pomeni, da mora oseba z višjo osnovo plačati tudi višje prispevke. Izhajajoč iz navedenega menimo, da **medsebojna primerjava različnih pokojnin ni ustrezna**, želeli pa bi tudi poudariti, da pokojninsko in invalidsko zavarovanje temelji na zavarovalniškem principu, kar v osnovi pomeni, da se pravica do pokojnine in druge pravice iz naslova minulega dela priznavajo na temelju vplačanih prispevkov in minulega dela ter da mora obstajati sorazmernost med vplačanimi prispevki in prejemki iz sistema. Navedeni predlog, po katerem bi zvišali pokojnine, nižje od 600 eurov, bi tako rušil temeljna načela, ki so inkorporirana v pokojninskem sistemu.

Ob tem pa je potrebno dodati, da sistem pokojninskega zavarovanja vendarle ni čisti »zavarovalniški« sistem, temveč gre za sistem, ki temelji tudi na **načelih vzajemnosti in solidarnosti**. To sta načeli, ki posameznikom, ki so sicer 40 let vplačevali v sistem, vendar pa so imeli v svojem aktivnem obdobju zelo nizke plače, zaradi česar s svojimi vplačili ne bi dosegli niti minimalne pokojnine, omogoča, da se upokojijo z dostojno pokojnino, ki pri teh posameznikih nastopa v funkciji socialnega korektiva. Zaradi načela solidarnosti ali redistribucije se tem zavarovancem torej zagotavljajo **višje pravice, kot bi jim šle glede na plačane prispevke**. Za razliko, ki jo te osebe prejmejo med pokojnino, ki bi ustrezala njihovim prispevkom in pokojnino, ki jo garantira obvezni (javni) pokojninski sistem, je potrebno zagotoviti finančna sredstva, ki pa gredo deloma v škodo posameznikom, ki so 40 let vplačevali prispevke, ki presegajo najvišjo pokojninsko osnovo, deloma pa v breme države. Ker je v slovenskem javnem pokojninskem sistemu višina pokojnine z zakonom omejena tako navzdol kot navzgor in je najvišja pokojnina preko najvišje pokojninske osnove limitirana s 4-kratnikom najnižje pokojninske osnove, se vsa finančna sredstva, ki jih ti posamezniki s prispevki preplačajo, prerazporedijo znotraj sistema in z vidika posameznika nastopajo kot davčni odtegljaj. Ker pa ne glede na navedeno še vedno zmanjka finančnih sredstev za izplačilo vseh pravic, ki se financirajo iz javnega pokojninskega sistema, razliko doplača država. **Osebe z višjimi dohodki tako v skladu s solidarnostnim načelom zagotavljajo sredstva za osebe z nižjimi dogodki tekom aktivne dobe, kar prispeva k višji socialni varnosti upokoјencev**. Sistem obveznega pokojninskega zavarovanja je tako tudi solidarno naravnano, vendar pa ne gre spregledati, da gre za sistem na podlagi zavarovanja, v katerem mora biti do določene mere spoštovana tudi višina prispevka posameznika med aktivno dobo.

S spoštovanjem,

dr. Andraž Rangus, podsekretar
vodja sektorja

